

Ahold nieuwe sponsor Stedelijk

Door onze kunstredactie
AMSTERDAM, 26 NOV. Het Stedelijk Museum in Amsterdam heeft Ahold als sponsor aangetrokken. Dat heeft het museum vanochtend bekendgemaakt. Ahold, moederbedrijf van Albert Heijn en andere supermarktketens in Europa en de Verenigde Staten, heeft een overeenkomst voor drie jaar afgesloten met het Stedelijk. In die periode zal het bedrijf het museum steunen met een totaalbedrag van 350 duizend euro.

Het Stedelijk Museum gaat het sponsorgeld gebruiken voor de heropening. Daarnaast mag Ahold drie tentoonstellingen kiezen waaraan het zijn naam kan verbinden. Er zal geen Aholdzaal in het Stedelijk komen, verzekert museumdirecteur Gijs van Tuyl. „Het bedrijf stelt zich heel bescheiden op. In ruil voor zijn steun krijgt Ahold naamsvermelding bij de tentoonstellingen en gratis toegangskarten voor relaties.“ Ahold is daarmee, net als bijvoorbeeld Audi, een reguliere tentoonstellingsponsor en geen 'partner' of 'founder'.

Voor Ahold betekent de samenwerking met het Stedelijk het eerste nieuwe sponsorcontract sinds jaren. Sinds 2005 is het hoofdkantoor van Ahold gevestigd aan de Piet Heinkade in Amsterdam. „Vanuit ons nieuwe hoofdkantoor hadden we destijds uitzicht op de tijdelijke locatie van het Stedelijk in Post CS“, vertelt Peter Wakkie, bestuurslid van Ahold. „Toen al bedachten we ons dat het Stedelijk in de toekomst een mooie sponsor-kandidaat zou zijn.“ Ahold wil, aldus Wakkie, als sponsor van het Stedelijk de banden met de stad verder aanhalen. „Dit past in ons beleid om de gemeenschappen waarin we actief zijn te ondersteunen. Daarbij zijn het ook voor culturele instellingen economisch moeilijke tijden. Het is fijn dat we nu weer in de gelegenheid zijn om een bescheiden bijdrage te leveren.“

Van Tuyl, die binnenkort afscheid neemt van het museum, was al vier jaar in gesprek met Ahold en is blij dat hij „iets leuks achter kan laten“. Op 11 december wordt Van Tuyl opgevolgd door Ann Goldstein. Wanneer het nieuwe Stedelijk geopend wordt, is nog onzeker. Vooral nog wordt december 2010 aangehouden, maar waarschijnlijk wordt die datum niet gehaald.

Beeldende kunst Binnenkijken bij broedende kunstenaars op Open Ateliers van de Rijksakademie Alleen een minderheid werkt nog met doek

Rondlopen om nieuwe kunst te ontdekken – dat is voor zowel galeriehouders als gewoon publiek dit weekend de attractie van de Open Ateliers aan de Rijksakademie.

Door onze redacteur
DIRK LIMBURG

AMSTERDAM, 26 NOV. Rondlopen op de Open Ateliers heeft iets van wandelen door een vogelreservaat. Een keer per jaar stellen de 55 residents van de Rijksakademie hun werkplek open voor bezoekers en dan dring je toch even binnen bij mensen die broeden op een artistiek experiment. Mag je die storen met een oordeel? Mededogen met hun kwetsbaarheid verliest het van de opwinding om nieuwe kunst te ontdekken, iets dat galeriehouders en museummensen en natuurlijk het gewone publiek vanaf zaterdag in grote aantallen gaat doen.

Voor de tere ziel van Papa Adama hoeft niemand bang te zijn. Met veel bravoure heeft de 29-jarige uit Burkina Faso zijn atelier omgevormd tot een overdonderde presentatieruimte waarin hij losgaat als wereldkunstenaar. Zijn blikvanger is een bewegende metershoge metalen vogel op poten van verschroomde motoruitlaten. Zijn bek is van onbestemd roestig plaatmateriaal en zijn vleugels de spatborden van een Lelijke Eend. De vogels staat naast een schilderij van het monster Godzilla dat bij het Amsterdamse Centraal Station dreigend de stad in loopt.

Naast de vogel staat een vrouwenbeeld met een blonde krullendpruik en een hoofd als een Afrikaans masker. Daar omheen een kring van beelden met onder meer een tapijt met als lijf de benzinetank van een Yamaha motorfiets en een krokodil gemaakt van aan elkaar gelaste fietskettingen. In veel beelden en schilderijen bereikt Adama een intrigerende mix van vervallen techniek en etnische beeldtaal. Zijn schilderijen zijn levendig expressionistisch.

Adama deed eerder de Rietveld en moet na twee jaar Rijksakademie nu klaar zijn voor het grote werk.

De belangstelling voor de residents is de laatste jaren enorm gestegen, zegt hoofd Ateliers van de Rijksakademie Martijntje Hallmann. Tot 2004 waren er jaarlijks altijd zo'n 650 belangstellenden, waarvan de helft uit Nederland.

Terwijl het aantal Nederlanders gelijk bleef – de helft van de be-

Toeschouwer bekijkt werk van de Japanse kunstenaar Hagiwara in de Rijksakademie AmsterdamFoto NRC Handelsblad, Vincent Mentzel

schikbare plaatsen is voor hen gereserveerd – groeide de aanmelding snel. In 2007 waren er 1150 kandidaten, een jaar later 1400 en dit jaar meldden zich 1980 kunstenaars uit 128 landen voor de 25 re-

sidents die in januari beginnen. De reden van de groei kent de Rijksakademie niet. „Het moet onze naam bekendheid zijn, maar we adverteren niet. Wel vragen we de alumni om andere kunstenaars

op de mogelijkheid te wijzen. Dat is natuurlijk een heel netwerk. We zoeken afgestudeerde kunstenaars die al een eigen richting hebben bepaald en zin hebben om te experimenteren.“

Zo leek het Harald den Breejen (Dordrecht, 26) leuk om voor een foto van een polderlandschapje een strel kaalgesnoeiide knopwilgen horizontaal heen en weer te laten schuiven. Rumiko Hagiwara (Ja-

pan, 30) laat je door een spleet in de muur kijken naar een streepje blauw op een computerscherm dat langzaam geel wordt. Het is een beetje als *Who's afraid of red, yellow and blue* van Barnett Newman, maar dan intenser. Onder de exposanten uit 25 landen werkt een minderheid nog traditioneel met verf en doek, vaak in de gangbare, half realistische stijl van nu.

Milena Bonilla (Colombia, 34) bezocht het graf van Jenny von Westphalen, de vrouw van Karl Marx en filmde daar insecten die door de scheuren en over de steen liepen. Zachary Formwalt (VS, 30) onderzocht in een boeiende film een serie foto's hoe je de abstracte financiële wereld kunt visualiseren aan de hand van Gerrit Berckheydes *Bocht van de Herengracht* en het gebouw van de Royal Exchange in Londen.

Ook Sharon Houkema (Drachten, 33) had zin om iets te onderzoeken en bekeek 170 roadmovies. Van *True romance* en *Vanishing point* tot *Fear and loathing in Las Vegas* en *Bis ans Ende der Welt*. *Thelma & Louise* zit wel bij de selectie van zo'n veertig films uit alle landen en tijden waar ze de geweldige installatie *The eye of the storm* mee heeft gemaakt.

Op alle muren van een verduisterd lokaal draaien tegelijk fragmenten uit die films. Steeds de zelfde 1 minuut en 22 seconden in een loop. De filmbeelden raken elkaar en gaan als een lint over de vier muren van het lokaal. Je hoort om je heen een kakofonie van stemmen en autogeluiden en ziet overal korte filmscènes. Het is een overveldende ervaring.

Misschien duurt het daarom even voor je doorhebt dat er een beweging in de wanorde zit. Er rijdt een auto van scherm tot scherm rondjes langs de muren van precies 1 minuut en 22 seconden. Het is natuurlijk steeds een andere auto, maar de doorgaande beweging is onmiskenbaar. Het gaat Houkema om de lijn die de auto door de ruimte trekt, legt ze uit. Het gaat haar om het onderweg zijn, de verbeelding van een reis. „In *Thelma & Louise* zaten prachtige beelden van een auto die zoals ik zocht van links naar rechts door het beeld rijdt, maar ze sloten niet goed aan op de rest. Zo zijn er meer mooie shots die ik moest laten liggen omdat ze niet in de sequentie pasten.“

Rijksakademie Open, Sarphatistraat 470, Amsterdam. Open zaterdag 28 en zondag 29 november, 11-19 uur. Inl: 020-527.0300 of via www.rijksakademie.nl

IDFA-nominaties voor 'The Player' van John Appel

Door onze kunstredactie
AMSTERDAM, 26 NOV. Regisseur John Appel is in twee categorieën genomineerd voor prijzen van het documentairefestival IDFA met zijn film *The Player*. De film is genomineerd in de categorie voor de beste documentaire met de lengte van een speelfilm (voorheen de Joris Ivens Award) en in de competitie voor beste Nederlandse documentaire, dit jaar voor het eerst gehouden. *The Player* is een empathisch portret van gokverslaafden, waaronder de vader van de regisseur. Juryvoorzitter Geoffrey Gilmore, artistiek leider van het Tribeca filmfestival in New York, noemde de film van Appel „een fraai, krachtig menselijk verhaal.“ In de categorie beste lange documentaire is ook *Enemies of the People* genomineerd van Rob Lemkin en Thet Sambath. De Cambodjaan Sambath gaat op zoek naar moordenaars van de Khmer Rouge, die verantwoordelijkheid dragen voor de dood van onder meer zijn ouders. De meest warme woorden had Gilmore voor de derde genomineerde film, *Last Train Home* van de Chinese regisseur Lixin Fan – over Chinese gastarbeiders die ver van hun geboortedorp hun brood verdienen: „een buitengewoon werk, schitterend vormgegeven“. Voor beste Nederlandse documentaire zijn ook *Farewell*, over een reis per zeppelin in 1929, van Diteke Mensink en *The Rainbow Warriors of Watheke Island* van Suzanne Raes, over de Greenpeace-activisten, genomineerd.

Mulder directeur conservatorium

AMSTERDAM, 26 NOV. Jurist Andries Mulder (46) is benoemd tot directeur van het Conservatorium van Amsterdam. Op 1 februari begint hij als opvolger van Hans van Beers. Dat maakte het bestuur van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, waar het conservatorium onderdeel van is, bekend. Mulder is nu directeur van het Amsterdams Fonds voor de Kunst. Daarvoor, tussen 2002 en '04, leidde hij de inmiddels opgeheven Stichting de Kamervraag, een koepelorganisatie ter promotie van kamermuziek. (ANP)

nrc.nl/cultuuragenda

Raadpleeg de cultuuragenda voor films, concerten, theatervoorstellingen en exposities bij u in de buurt.